

महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचालित,
लोकनेते व्यंकटराव हिरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय,
पंचवटी, नाशिक

मराठी विभाग

❖ Programme Specific Outcomes

➤ B.A.

१. विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी साहित्याच्या माध्यमातून श्रवण, लेखन, वाचन व भाषण ही भाषिक कौशल्ये आत्मसात करतो.
२. साहित्याचे आकलन, आस्वादन आणि मूल्यमापन करण्याच्या क्षमता विकसित करतो.
३. विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्याभिरूची व जीवनाभिरूची वाढीस लावतो.

❖ Course Outcomes : Bachelor of Arts

➤ F.Y.B.A - (G-1)

१. कथा व एकांकीका साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, घटक आणि प्रकार यांची ओळख करतो.
२. या अभ्यासक्रमाद्वारे त्यांच्या भाषिक कौशल्यांचा विकास साधतो.
३. मराठी भाषेचा कार्यालयीन, व्यावसायिक कामकाजात उपयोजन व भाषाव्यवहारासाठी आवश्यक लेखन कौशल्यांचे संपादन व उपयोजन करतो.

➤ S.Y.B.A. (G-2)

१. शुध्दलेखन व पारिभाषिक संज्ञांची ओळख करून घेतो.
२. चरित्र आत्मचरित्र या साहित्यप्रकाराची ओळख करून देऊन त्याचे आकलन, आस्वाद आणि मूल्यमापन करण्याची क्षमता निर्माण करतो.

➤ S.Y.B.A. (S-1)

१. विविध कालखंडातील मराठीतील अभिजात साहित्यकृतींचा संस्कार घडवून साहित्याविषयीची अभिरूची निर्माण करतो.
२. साहित्याचा सूक्ष्म पातळीवर अभ्यास करण्याची क्षमता विकसित करून पदव्युत्तर अभ्यास करण्याची पूर्वतयारी करतो.

➤ **S.Y.B.A. (S-2)**

१. मराठी साहित्याच्या ऐतिहासिक परंपरेचे स्थूल ज्ञान करून घेतो.
२. विशिष्ट कालखंडाच्या पार्श्वभूमीवर साहित्याच्या प्रेरणा व प्रवृत्तींचे ज्ञान करून पदव्युत्तर अभ्यास करण्याची पूर्वतयारी करतो.

➤ **T.Y.B.A. (G-3)**

१. भाषेचे यथोचित आकलन व वापर करण्याची क्षमता विकसित करतो.
२. निबंध व प्रवासवर्णन या साहित्यप्रकारांचे तात्त्विक विवेचनासोबतच विद्यार्थ्यांची वाचन व लेखनाची क्षमता विकसित करतो.

➤ **T.Y.B.A. (S-3)**

१. साहित्याचे स्वरूप, प्रयोजने, निर्मितीप्रक्रीया व साहित्याची भाषा समजावून घेतो.
२. साहित्याची आस्वादप्रक्रीया, अभिरूची, संकल्पना व वाङ्मयीन मूल्ये रूजवतो.

➤ **T.Y.B.A. (S-4)**

१. भाषेचे जीवनातील कार्ये व महत्त्व वेगवेगळ्या अभ्यासपध्दतींद्वारे समजावून घेतो.
२. स्वन निर्मितीप्रक्रीया, वागेंद्रियांची रचना व कार्य, स्वन विज्ञान, ऐतिहासिक भाषाभ्यास पध्दती, मराठी भाषेचा उत्पत्ती काळ व टप्प्या टप्प्याने भाषा म्हणून मराठीच्या वाटचालीचा ऐतिहासिक आढावा घेतो.

➤ **F.Y.B.Com. (Optional)**

१. विविध क्षेत्रातील भाषाव्यवहाराचे स्वरूप, गरज व या व्यवहार क्षेत्रातील मराठी भाषेच्या प्रत्यक्ष वापराचा अभ्यास करतो.
२. विविध लेखन प्रकारांचा अभ्यास व प्रत्यक्ष लेखनाची कौशल्ये वापरण्यास सक्षम करून देत असताना विद्यार्थ्यांमध्ये नैतिक, व्यावसायिक व वैचारिक मूल्यांची जोपासना करतात.

➤ **S.Y.B.Sc. (Optional)**

१. या अभ्यासक्रमाद्वारे विज्ञान साहित्याची ओळख करून घेतो.
२. विद्यार्थ्यांचा वैज्ञानिक दृष्टिकोन वाढीस लागून त्यांच्या जाणीव विकास करतो.

❖ Programme Specific Outcomes

❖ M.A. I & II

१. विद्यार्थ्यांमध्ये संशोधनवृत्ती व संशोधनाभिरूची वाढीस लावतो.
२. विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्यनिर्मिती प्रक्रिया आत्मसात करतो.
३. साहित्याचे रोजगाराभिमुख महत्त्व समजावून घेतो.
४. साहित्यिकमूल्य, जीवनमूल्य, नैतिकमूल्य वाढीस लावतो.

❖ Course Outcomes : Master of Arts

➤ M. A. Semester I & II

➤ CC – 1 & 5 :- भाषाव्यवहार आणि भाषिक कौशल्ये : भाग १ व २

१. भाषिक जाणीवा विकसित करतो.

➤ CC - 2 & 6 :- मराठी साहित्याचा इतिहास इ.स. (१८१८ ते इ.स. २०१०)

१. कौशल्यात्मक उपयोजनासाठी विद्यार्थ्यांची तयारी करतानाच विविध जीवनक्षेत्रातील भाषाविषयक कौशल्य आत्मसात करतो.

➤ CC - 3 & 7 :- ऐतिहासिक भाषाविज्ञान व समाजभाषाविज्ञान

१. साहित्य व साहित्यिकांच्या जीवनप्रेरणा आणि जीवनदृष्टी समजावून घेतो.

➤ CBOP - 4 & 8 :- ग्रामीण साहित्य आणि दलित साहित्य

१. वाचन, आस्वादन, विश्लेषण, वर्गीकरण, मूल्यनिर्णयन या प्रक्रीयेतून वाङ्मय आकलनाची क्षमता वृद्धिंगत करतो.

➤ **M. A. II – Semester I & II**

➤ Paper - 5 (भाग १ आणि २) :- प्रसारमाध्यमे आणि साहित्यव्यवहार

१. भाषिक जाणीवा विकसित करतो.

➤ Paper - 6 (भाग १ आणि २) :- साहित्य समीक्षा व संशोधन

१. कौशल्यात्मक उपयोजनासाठी विद्यार्थ्यांची तयारी करतानाच विविध जीवनक्षेत्रातील भाषाविषयक कौशल्य आत्मसात करतो.

➤ Paper - 7 (भाग १ आणि २) :- विशेष लेखकाचा अभ्यास :

मध्ययुगीन:संत जनाबाई

२.साहित्य व साहित्यिकांच्या जीवनप्रेरणा आणि जीवनदृष्टी समजावून घेतो.

➤ Paper - 8 (भाग १ आणि २) :- लोकसाहित्याची मुलतत्त्वे आणि

मराठी लोकसाहित्य

१. वाचन, आस्वादन, विश्लेषण, वर्गीकरण, मूल्यनिर्णयन या प्रक्रीयेतून वाङ्मय आकलनाची क्षमता वृद्धिंगत घेतो.

२. साहित्याचा तौलनिक अभ्यास, भाषांतरमीमांसा, प्रभाव अभ्यास, आंतरविद्याशाखीय दृष्टी, परभाषेतील समकालिन साहित्यकृती, वाङ्मयाचा इतिहास, संस्कृती अभ्यास, भाषिक अभ्यास यातून विद्यार्थ्यांच्या साहित्याभ्यासाला परिपूर्णता आणतो.

३. पौर्वात्य व पाश्चात्य साहित्य विचार, साहित्य सिध्दांत, समीक्षा, साहित्य विमर्श, विविध वाङ्मयीन संप्रदाय, वेळोवेळी निर्माण होणाऱ्या वाङ्मयीन व जीवनविषयक चर्चा व संकल्पना परिचित करतो.

प्रा. विद्या सुर्वे
मराठी विभाग प्रमुख